

מסורת הש"ס

(א) ב"ק טו: (ב) ג' (ג) נדרים (ד) בבא מציעא (ה) בבא מציעא (ו) בבא מציעא (ז) בבא מציעא (ח) בבא מציעא (ט) בבא מציעא (י) בבא מציעא (יא) בבא מציעא (יב) בבא מציעא (יג) בבא מציעא (יד) בבא מציעא (טו) בבא מציעא (טז) בבא מציעא (יז) בבא מציעא (יח) בבא מציעא (יט) בבא מציעא (כ) בבא מציעא (כא) בבא מציעא (כב) בבא מציעא (כג) בבא מציעא (כד) בבא מציעא (כה) בבא מציעא (כו) בבא מציעא (כז) בבא מציעא (כח) בבא מציעא (כט) בבא מציעא (ל) בבא מציעא

גליון הש"ס

ר"ח ד"ה הניחא וכו' ר"ל ששום ענין משונה כ"כ שם (ש"ס) (המשל):

מוסף רש"י

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו. כמו שפרט לך הכתוב (דברים כג) כחורש שור וחמור מדלאלטרין למיכתב יחדו שמתין דלי לא כתביה הוה משמע שלל יתרום לא כשור ולא חמור. ואינו ואמו קלל דריש ליה כסנהדרין (דף פה:) להביא את המקלל לאחר מיתה: **סברא הוא.** דנשכר בלא מת נמי מחייב דהוה ליה קטלה פלגא: **סאמר בגניבה ואבידה דאפשר למיטרה ואפויה.** ואיכא למימר יחזור צעליה אחרייה אויבי מנאל: **סבוכה.** פירכא: מאי און לו עליו סבוכה. מאי יש לו לתנא להשיב דלאלטרין לתנא לאשמעינן דלינה טבוכה: **כטוען טענה לפטין מוויין.** דלענין מיפטר כמשלומין היי אונס וטוען טענה גנג היי לענין כפל אם נשבע וכו' עדים שיא אללו תאמר כשאל שאינו צל לוי כפל דבי טעין ואמר לטעים מוויין כל עליו ונטול מחייב את עלמו כקרי: **אפ"ה.** און זו טבוכה דקרינא דמחיבת ליה לשאל מבי טעין לטעים מוויין טלה ואפילו לא נשבע לשקר עדיפא להיות חמורה מש"ס הכא לדי כפל אם כפר ונשבע על כך לשקר ואם אמת אמר פטור מן הקרי: **גולן הוא.** ואפי' נשבע ש"ס על כך לשקר ומנאל שיהי אללו לא מחייב כפל שאין כפל אללו בגונג או כפוטור עלמו כטענת גנג שאומר נגנבה ממני ונשבע וכו' עדים ואין זאת אללו כש"ה שפטור בגניבה: **אשקתן לחיבו.** גניבה ואבידה כשאל לחייב כשאין צעליו עמו: **לפטור מנלן.** שאם צעליו עמו פטור: **גמר מש"ס.** מה ש"ס כבעלים פטור בגניבה ואבידה אף שאל כבעלים פטור: **גמרי חיובא דש"ס.** דהיינו גניבה ואבידה: **מחיובא דשואל.** משעורה ומתה דשואל: **מה לש"ס.** דין הוא שיהא כבעלים פטור אף על הגניבה ואבידה אע"פ שאינו אונס שכן היקל בו הכתוב לפוטרו משעורה ומתה שלל כבעלים: **סאמר כשואל.** שיפטר כבעלים על גניבה ואבידה שהרי החמיר בו לחייבו על שצורה ומתה שלל כבעלים: **אלא גניבה ואבידה כשואל מנלן.** כלומר אללו היכי ילפינן לה כבעלים לפטור בגניבה ואבידה כשואל לחיובא שלל כבעלים מנלן דילפינן מש"ס וכיון דמתחיל ילפינן דיו לצל מן הדין להיות כנדון דהיינו שואל דילפינן מחיובא מק"ו משומר שכן להיות כעין ש"ס מה להלן כבעלים פטור דהא ילפת ליה כהיקשא דילמד עליון מתחתון אף כאל כבעלים פטור: **למאן דליה ליה דיו.** ר' טרפון כפרק כ"ד ב"ק (דף כה:):

השואל את הפרה פרק שמיני בבא מציעא

צה.

עין משפט
נר מצוה

ה א מ"י מ"א מלכות
שבות ה' ג ופ"ג
מ"ל שאל ופקדון הלכה
א פמנ עשין פט פוש"ע
ח"מ ס' שמו ספ"י ב:

תורה אור השלם

1 וכו' ישאל איש מעם
העדה ונשבע או מת
בעליו אין עמו שלם
שבות כ"ג
2 אם בעליו עמו לא
ישלם אם שכיר הוא כ"א
בשקרו: שבות כ"ד

דאפשר למיטרה ואתי. ולא וינלף משניה ו"ל דשניה לא אפשר כולי האי למיטרה ואתי: **שואל** שחייב בשבורה ואתה. פירי כהכנס (ב"ק דף טו: ד"ה לל) ובהמפקד (לעיל דף מה: ד"ה קרנא: ח) (לעיל דף טו:)

עד שיפרוט לך הכתוב יחדו אפילו תימא ר' יאשיה לחלק הכא לא צריך מ"ט סברא הוא מה לי קטלה כולה מה לי קטלה פלגא גניבה ואבידה כשואל מנא לן וכ"ת נילף משבורה ומתה מה לשבורה ומתה דלא אפשר למיטרה ואתי תאמר בגניבה ואבידה דאפשר למיטרה ואתי אלא כי הא דתנא יונשבר או מת און לי אלא בשבורה ומתה גניבה ואבידה מנין אמרת קל וחומר ומה שומר שכן שפטור משבורה ומתה חייב בגניבה ואבידה שואל שחייב בשבורה ומתה אינו דין שחייב בגניבה ואבידה וזה הוא קל וחומר שאין עליו תשובה מאי און עליו תשובה וכ"ת איכא למיפך מה לשומר שכן משלם תשלומי כפל בטוען טענת לפטין מוויין אפ"ה קרינא דשואל עדיפא איבעית אימא סבר לטעים מוויין גולן הוא אשקתן לחיוב לפטור מנא לן וכי תימא נילף משבורה ומתה מה לשבורה ומתה שכן אונס אלא גמר משומר שכן ושומר שכן גופיה מנלן גמרי חיובא דשומר שכן מחיובא דשואל מה להלן כבעלים פטור אף כאן כבעלים פטור במאי גמר אי כמה מצינו איכא למיפך כדפרכינן שכן אונס אלא אימא קרא יוכי ישאל ו"ו מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ואכתי שואל משומר שכן לא גמר דאיכא למיפך מה לשומר שכן שכן פטור בשבורה ומתה תאמר בשואל שחייב בשבורה ומתה אלא גניבה ואבידה כשואל לחיובא מנלן דגמר משומר שכן דיו לכא מן הדין להיות כנדון מה גניבה ואבידה דשומר שכן כבעלים

פטור אף גניבה ואבידה דשואל נמי כבעלים דיו אלא למאן דליה דיו מאי איכא למימר אלא אמר קרא וכי ישאל ו"ו מוסף על ענין ראשון וילמד עליון מתחתון ותחתון מעליון איחמר פשיעה כבעלים פלגי בה רב אחא ורבינא חד אמר חייב וחד אמר פטור מ"ד חייב קסבר מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו הלכך אם בעליו עמו אשומר חנם לא כתיב ופשיעה נמי בשומר שכן ובשואל לא כתיב הלכך בשומר שכן ובשואל לחיוב אתיא בקל וחומר משומר חנם אבל כבעלים לפטור אף בשומר שכן ובשואל לא מ"ט כי כתיב בהו בעליו עמו לא ישלם אשואל ואשומר שכן והנך חיובי דכתיב בהו בהדיא הוא דמיכתב מ"ד פטור קסבר מקרא נדרש לפניו ולפניו וכי כתיב אם בעליו עמו אשומר חנם נמי כתיב תנן השואל הפרה ושאל בעליה עמה השואל הפרה ושכר בעליה עמה שאל בעליה או שכרן ואחר כך שאל הפרה ומתה פטור ואילו ש"ה לא קתני ולטעמך ש"ש מי קתני אלא תנא מילתא דכתיבא

גניבה ואבידה דשומר שכן מחיובא דשואל מה שצורה ומתה דשואל כבעלים פטור אף חיובא דשומר שכן כביי בגניבה ואבידה שלל כבעלים אף שאל כן ומה ש"ס כבעלים פטור אף שאל כן ואין משיבין על היקש: **פשיעה כבעלים.** אחד מן השומרים שפסע כשהיו בעלים במלאכה: **מקרא.** אם צעליו עמו (שמות כג): **נדרש לפניו.** אשומר שכן כהיקש: **ולא לפני פניו.** אש"ה דפרשיות של ש"ה ושל ש"ס לא איחקס צ"ו ימירה דלא כתיב וכי תן ש"ס: **אש"ה.** דמתיבא על כל דבר פשע: **לחיבו שלל כבעלים כפשיעה:** אכל לפוטרו לא. כלומר אפי' כש"ס ושאל לא היו פטור דכי גמרינן פשיעה כבעלים כש"ס וכשואל כק"ו משומר חנם דחייב לגמרי הוא בין כבעלים בין שלל כבעלים דכי כתיב אם צעליו עמו איחך חיובי דכתיב כש"ס וכשואל הוא דכתיב אכל אפשיעה דלא כתיבא בהו כהדיא לא שאל כבעלים ל"ש לא כבעלים: **מקרא נדרש.** כמתיבתא הפרשיות ואע"פ שאין היקש מפורש נהן: **השואל את פסרה גרסינן בתרוייהו.** ולא גרסי' השוכר גבי פרה אלא גבי בעלים: **ואילו שומר חנם דפרה לא קפני.** כבעלים פטור משום דחיוביה לימיה אלא כפשיעה ופשיעה לא פטור בה כבעלים: **דכתיבא**